BUDAPESTI ÜGYÉSZSÉG
1920 AUG. 10
ÁTVETTE

Budapest, 1920. XVIII. évfolyam, 189. szám. Kedd, augusztus 10.

Előfizetési árak:
Egész évre ..... 280 K — f
Félévre ..... 140 » — »
Negyedévre ..... 70 » — »
Egy hóra ..... 25 » — »
Egyes szám ára Budapesten, vidéken és a pályaudvarokon 1 korona.

Megjelenik ünnep utáni napok kivételével minden nap.

AZ ÚJSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.
Telefon: József 13-36, József 122-56

KIADÓHIVATAL:
Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.
Telefon: József 13-35, József 16-26 József 122-56.

FIÓKKIADÓHIVATAL:
Budapest, Erzsébet-körut 43.

ROVÁS.

(Első Rovás-unkat a czenzura törölte.)

•

Nagyon is érthető a miniszter panasza, hogy minduntalan javaslatokkal, inditványokkal állnak elő a képviselő urak. A kormánynak nemcsak az ügyek elintézése a kötelessége, hanem a sorrend megállapitása a joga is, mert ezért is felelős. Nem mindegy, hogy mit intéznek el előbb s ha a munka az egyes képviselők ötleteitől függ, akkor éppen a legfelelősebb dolgában mások vezetik a kormányt — felelősség nélkül.

•

Nem kevéssé tanulságos, hogy a szocziálista Ausztriában a sztrájk-ipar virágzóbb, mint bárhol másutt. A sztrájk a szocziálizmus fegyvere a kizsákmányoló munkaadó ellen, s ime, ez a fegyver a szocziálista munkaadó ellen is fordul. Hát a szocziálista állam is kizsákmányol?

A gazdák érdeke.

A gazdapolitikusok kétségtelenül sok igazságot konstatálnak a nemzetgyülésen. Áldozatokról, a miket hoznak és ujabbakról, a miket tőlük elvárnak. Azt is igaznak fogadjuk el, hogy ha az ország tulolcsón követeli a gabonát, akkor a gazdának nem lesz érdemes buzát termelni, inkább gyógynövényeket, miken sokkal többet keres.

Valaki ma igen helyesen azt jegyezte meg, hogy áldozatot attól lehet várni, a kinél van miből. S való igaz, hogy a tisztviselőnek nincs és a gazdának van s az előbbi minden várható kedvezés mellett is nélkülözni fog, az utóbbi pedig minden áldozat mellett örvendetesen gyarapodik. Akármilyen jogosak legyenek is az egyes panaszok, egészben áll, hogy a polgári osztályok szegénységbe sülyedtek és a gazdák nagyon sokszorosan meggyarapodtak pénzben, vagyonban, jólétben, megbecsülésben egyaránt.

Nekünk ennél is tovább kell mennünk. Áldozatot annak kell hoznia, a ki politikai tulsulyra törekedett és arra szert is tett. A gazdatársadalom joggal azt hirdette, hogy ő a nemzetfentartó elem, belőle fakad az élet és a nemzeti gondolat. Ez igaz és ez igazság alapján mindenki honorálja a politikai jogosultságát ez osztálynak arra a hatalomra, melyre kezét rátette.

De ennek alapján a gazdák politikájának nemzetfentartónak kell lennie első és utolsó sorban. Ezen a jogczimen nem szolgálhatja a saját érdekét s az ilyen nemzetfentartó kérdésben, mint a gabonáé, nem szabad a gazda kalkulációjából és érdekéből kiindulni. Osztályparlamentben ez volna a természetes, de a nemzetgyülés nem osztályparlament s különösen most nem lehet az, mikor a nemzeti lét alapföltételeit kell elrendezni. Most a legsulyosabb gond és teher arra nehezül, a kinek kezében a hatalom van s a gondoskodás annak kell hogy jusson, ki a hatalomnak alá van rendelve. A miniszter szenvedjen többet mint a nem miniszter és a gazdatársadalom viseljen több terhet, éppen mert övé a politikai hatalom. Ha önmagának kedvez, akkor elvétette hivatását. A döntő politikai hatalom nem kedvezhet különösebben azoknak, a kik gyakorolják.

Elismerjük, eddig nem ez volt a természetes rendje a dolgoknak. De eddig politikai irányok szerint választottak képviselőket, a mely irányok érdekszférák különbsége nélkül toborozták hiveiket. Egy politikai táborba került a gazda az iparossal s harczot vivott ellene a másik, a melyben szintén együtt voltak gazdák és iparosok. Ma, mikor a politikai struktura ezt kizárja, az osztály szerinti egynemü pártnak magának őrizkednie kell, hogy e struktura csábításainak és lehetőségeinek áldozatául ne essék az egyetemes érdek.

Az entente ultimátumot küldött Csehországnak.

— Az Ujság tudósitójától. —

A vörös csapatok lassu, de állandó előnyomulása immár nemcsak Lengyelországot fenyegeti, hanem a Lengyelországgal határos valamennyi államot és közvetve az egész nyugati kulturát is. Páris, London és Washington közt állandóan folyik a tárgyalás. Az entente, a mely most Londonban tárgyal Kraszinnal és Kamenevvel, ugy látszik, tudatára ébredt a veszedelem komoly voltának és most már energikusan követeli, hogy az orosz csapatok azonnal szüntessék be további előnyomulásukat és ha e követelésük nem járna eredménynyel, elrendeli *Oroszország blokádját.* Most már azonban nem elégszik meg az entente a passziv magatartással, hanem blokba akarja tömöriteni az érdekelt államokat, *elsősorban Csehországot és Romániát* Szovjet-Oroszország ellen. Az expedicióban igen jelentékeny erőkkel venne részt az entente is.

Lapjelentések szerint *a cseh kormány* részleges mozgósitást rendelt el és csapatokat küldött a lengyel határra, hogy a cseh területen levő lengyel csapatokat lefegyverezzék és internálják. Értesülésünk szerint az entente sürgősen tisztázni akarja *Csehországnak a vörös hadjárattal szemben való állásfoglalását* és ezért *ultimátumot adott át a cseh kormánynak,* a melyben felszólitja, hogy lépjen fel Oroszországgal szemben. A cseh kormány az ultimátumot a legnagyobb titokban tartja, ugy hogy arról semmiféle részlet sem szivárgott ki. Annyi azonban bizonyos, hogy Csehország magatartása *néhány napon belül feltétlenül tisztázódik.*

Csehország lakosságának hangulata igen vegyes. A cseh naczionalisták annyi szenvedés után kivivott függetlenségüket féltik, a polgári pártok hajlandók mindent koczkára tenni a vörös rém leküzdésére, a német szocziálisták és Tusár pártja ellenben követelik, hogy Csehország maradjon semleges. A felvidéki magyar lakosság szivéből gyülöli a bolsevistákat, de reméli, hogy abban az esetben, ha Csehország a bolsevistákhoz csatlakoznék, végre-valahára az entente is megengedi, hogy lerázza a cseh igát és Magyarországhoz csatlakozzék.

(Itt a czenzura 9 sort törölt.)

Az angol-orosz tárgyalás.

London, augusztus 9. A *Reuter-ügynökség* jelentése szerint a szovjetkormány londoni képviselői arra kötelezték magukat, hogy kormányukhoz jegyzéket küldenek, a melyben a boulognei és folkestoni konferenczia részére még vasárnap előtt tiszta választ kérnek.

A lengyel helyzet.

Varsó, augusztus 9. *(A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.)* Varsó katonai kormányzójává *Latini* tábornokot nevezték ki. Az önkéntes osztagokat, a melyek nap-nap után vonulnak át Varsón a frontra menet, a lakosság lelkesen ünnepli.

Az augusztus 7-iki lengyel hadijelentés a következőket mondja: Brody környékén ellenakczió *kedvezően halad előre.* Wisnaunál két bolsevista ezredet szétugrasztottunk, miközben 500 foglyot ejtettünk és számos ágyut zsákmányoltunk. *A Lomza városa ellen intézett támadást visszautasitottuk.*

Oroszország blokádja.

Páris, augusztus 8. *(Szikratávirat.)* Az *Excelsior* szerint az angol admiralitás parancsot intézett az összes hajóparancsnokokhoz, a melyben tudatja velük az ujabb orosz blokád elrendelését. A tengernagyi hivatalon mostanában épp ugy folyik a munka, mint a világháború napjaiban.

Bécs, augusztus 9. A *Der Wiener Mittag*-nak táviratozzák Kopenhágából: Göteborgból érkezett jelentés szerint a Kattegatban angol flottát vettek észre, a mely keleti irányban haladt. Utazásának czélja állitólag Riga.

Friedrichet kiadják.

(Erélyesen védik a „bünös Budapestet". — Befejezték a gabonaforgalmi vitát. — Holnap megválasztják a kilenczes bizottságot.)

Miután egy esztendeje halljuk a „bünös Budapest" sekélyes frázisát, végre rászánták magukat ennek a legyalázott polgárságnak a képviselői, hogy a nemzetgyülésen szembeszálljanak az ország fővárosát ócsárló demagógiával. x x x